

6.11.2023

Pirkanmaan hyvinvointialueen lausunto asiakasmaksuasetuksen muutoksista, VN/24836/2023

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa asiakasmaksuasetukseen ehdotetuista muutoksista

Pirkanmaan hyvinvointialueen lausunto:

Asiakasmaksuihin esitetään tehtäväksi säännönmukaiset indeksitarkistukset (10%), minkä lisäksi eräitä maksuja ehdotetaan hallitusohjelmaan perusten korotettavaksi toiset 10%. Erilliskorotukset painottuisivat erikoissairaanhoidon maksuihin. Korotukset tulisivat voimaan vuoden 2024 alusta.

Asiakasmaksuihin ehdotetut korotukset lisäisivät esityksen mukaan hyvinvointialueiden saamia maksutuottoja noin 26,9 miljoonalla eurolla vuodessa. Hallitusohjelman mukaisesti vastaava määrä vähennettäisiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituksesta.

Maksutuottojen korotuksista huolimatta maksukattoon ei näyttäisi esityksen mukaan olevan tulossa korotusta, joten maksukatot tulevat täyttymään nykyistä aikaisemmin. Se toisaalta hyvänä asiana suojaa pienituloisia maksujen korotuksilta, mutta toisaalta vaikuttanee selvästi myös siihen, että maksujen nostot eivät kuitenkaan lisää täysimääräisesti hyvinvointialueiden maksukertymiä. Hyvinvointialueet antavat myös alennuksia asiakasmaksuihin. Lisäksi korottuvat maksut ja samanaikainen asiakkaiden maksukyvyyn heikkeneminen johtavat entistä helpommin siihen, että maksut jäävät maksamatta ja laskut etenevät ulosottoon. Hyvinvointialueille maksujen muutoksista tuloutuva rahamäärä ei todennäköisesti siis tule vastaamaan tehtyä prosentuaalista korotusta täysimääräisesti ja tämä olisi tärkeää ottaa huomioon mahdollisissa suunnitelluissa vähennyksissä hyvinvointialueiden yleiskatteiseen rahoitukseen.

Valtion rahoitusta suunnitellaan vähennettävä korotuksen maksimimäärän mukaisella summalla. Tämä tarkoittaa sitä, että suunniteltujen korotusten on toteuduttava täysimääräisenä myös hyvinvointialueen päätöksenteossa, jotta talouden tasapaino ei huonone entisestään. Asiakasmaksuista päätetään hyvinvointialueen valtuustossa. Suunniteltu muutos asiakasmaksulakiin kaventaa merkittävästi alueellista itsehallintoa ja aluevaltuuston päätösvaltaa maksujen määräämisessä.

Esityksessä ja asiakaslaskutuksessa ei erotella erilaisia käyntien toteuttamistapoja toisistaan ja esim. etäkäyntien ja hoitopuheluiden määrää ollaan varmasti tulevaisuudessa lisäämässä ja niistä peritään tällä hetkellä yhtäläinen poliklinikkamaksu. Näistä tulee tällä hetkellä paljon valituksia/oikaisuvaatimuksia ja hinnan korottuessa tämä tulee varmasti lisääntymään.

Tampereella 24.10.2023

Juhani Sand
konsernipalvelujohtaja
Pirkanmaan hyvinvointialue